

מתנחלים

טיול אל היאוש

הראש הוא יועץ רע. עכשיו

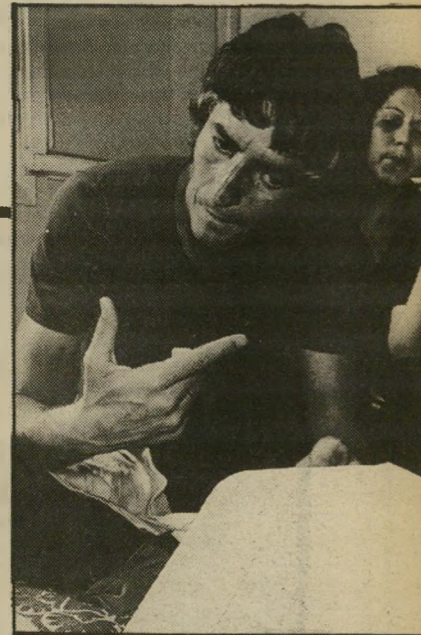
הוא מיעץ למתנחלים

ולתומכיהם. הוא עלול

לגרום לתבערה שתאכזר

אותם.

בדוגי המתנחלים פושטת הפאניקה, והיא מצמיחה צורות שונות. התבלה לא באה בעיקבות הריגתו של

נרצח אוריון
מכשיר האוויר בכסא

ב-1978 התמצצה לבנת-חבלה בידות של שתי נשים צעירות בדרום תל-אביב. במיטרה הוקם צוות חקירה, שעיקר פעילותו היתה בחקירת קשריה של אחת הניירות, שמעבר כמאורח-ברם בתל-אביב.

למחרת שהפיוץ לא גרם נזק לנשים, שלא היו בבית, והתייחסה המיטרה ברצינות למקרה, ובאש החקירה הועמד מי שהיה אז עין צעיר ומבטיח, יעקב רו. כאשר התברר כי החקירות על קשריה של הנאחזת אינם מעלים דבר, החליט

מתנחל, שערך לבדו טיול בלב איזור-ההתקוממות. מקורה בתהליכים המדיניים.

המתנחלים ותומכיהם, אנשי הימין הקיצוני, חשים מה מתרחש בלב הציבור הישראלי. הציבור הזה לומר — באיטיות, בהדרגה, בהיסוס — את מפת המציאות החשה. רובו כבר הגיע למסקנה כי אין מנוס משיחות עם אש"ף, והולך ונוצר רוב המשלים עם הקמתה של מדינה פלסטינית לצד ישראל.

רוב זה כולל רבים ממבצעי הליכוד בעיי-רות-הפיתוח, היודעים כי האבטלה הגוברת היא מחיר הכיבוש, המשתק את המשק. ניצחונם המוחץ של יצחק שמיר על יריביו בלי-כור, המסתמן בבירור, הוא ביטוי למצב זה. המתנחלים מרגישים בכידורם הגובר, ומניגמו עימם לפוצץ את המצב הזה. לפני שהוא יתגבש סופית.

הימור מסוכן. אחת מתוכניות-הימור הוא הרעיון לערוך "50 טיולים" ברחבי הארץ — כולם בתוך כפרים ערביים משני עברי הקו הירוק.

הכוונה שקופה: להביא להתגרות שתגרום לפשיכות-דמים. אולם זהו הימור של יאוש.

אפשר

היה

להצילו!

של אוריון ולעונש מאסר-העולם שהוטל עליו.

בעת הרצח, היה עמוס אוריון חברה של שרה ("שורי") נדון, צעירה תימנית-יפהפיה, בת למישפחת-נדון המפורסמת. הוא גם היה כיר את טוביה אושרי ורחמים ("גומדי") אהרונ, מכרם-התימנים. סניגורו במישפט הרצח היה עורך-הדין אליהו קירר, שהיה אז עורך-הדין הקבוע של גומדי ואושרי.

בכלא הכין אוריון את עירעור, ופרופ' סור דויד ליבאי שימש לו כסניגור בהתגנן. בות. למרות המאמצים הרבים שהשקיעו אוריון וליבאי בעירעור, הוא נדחה, וגם בית-המישפט העליון אישר את הרשעת אוריון.

בכלא המשיך אוריון לתכנן מהלכים שונים, כדי להוכיח את חפותו ולשמור על שפיותו.

בגלל אופיו ואישיותו נמשכו תמיד

בכל כפר פלסטיני קיים עתה גרעין מוצק של נוער מאורגן ונחושה-החלטה, המתייחס אל ההתקוממות כפי שהחיל מתייחס למלחמה: מצב שבו יש לחרף את הנפש. אין הם גרתעים מעימות עם שוחר-קטל. יום "הטיול" עלול להסתיים בקציר-דמים של 50 הרגים פלסטיניים — קציר שיוצק את דעת-הקהל בישראל ובעולם כולו, והעלול לקבור תחתיו את מחנה-המתנחלים כולו.

יום כזה יטיל גם עומס נורא על צה"ל, דבר שיבאיש עוד יותר את ריח המתנחלים בעיני הציבור.

מטרה הפוכה. כך או כך, מיבצע כזה עשוי להשיג בדיוק את המטרה ההפוכה מזו שהמתנחלים מייחלים לה. הוא עשוי להחיש את כל התהליכים, לגבש את דעת-הקהל נגד דם ולחשוף את הימין הקיצוני כולו כקבר צת-שוליים משוללת לגיטימציה, הרחק מחוק לקונסנזוס הלאומי.

יש בקרב המתנחלים די אנשים בעלי מוח חריק, היודעים היטב שהוא הימור נורא. אם הם מסכימים לעלות על דרך זו, הרי זו עדות לכך

אנשי המודיעין של המיטרה עקבו אחרי הצעירה, ווידאו כי היא הולכת לבקר את גומדי ואושרי.

משום-מה לא הועבר מידע זה לצוות שחקר את הפיוץ בדירה. ותיקי היחידה המרכזית מספרים כי באותה תקופה היה ענף-המודיעין עצמאי, ולא תמיד דיווח באופן רשמי לכל מי שהיה צריך לדעת. העניין נשכח ותעלומת פיוץ-הדירה לא נפתרה מעולם.

רק ב-1981, כאשר שוחרר אוריון כחני-נה, התברר כי המידע משנת 1978 היה מדויק ואמיתי. אחרי שיחרורו הלך אוריון לבקר את גומדי ואושרי, ותבע מהם כסף. בעיקבות תביעותיו אלה נרצח אוריון, יחד עם חברו עוז כהן, במיפעל ברבקר. שהיה כבעלות גומדי. ראשו רוצץ וצווארו שוסף בכסין קצבים.

במישפטם של גומדי ואושרי — "מיש-פט הרצח הכפול" — הורשעו השניים ברצח.

האם בירור יותר מעמיק של המידע, שהיה בידי המיטרה כבר ב-1978, היה מור נע את הרצח הפול? האם היתה המיטרה, בתייחסו ובעבודה מעמיקה, מצליחה לגלות את הקשר של גומדי ואושרי לרצח איש ברינקס לפני שיחרורו של אוריון מהכ"ל, ובכך מונעת את הרצח? היום מאוחר כבר לבדור זאת.

פרופסור ליבאי, שנשאל עליך על-ידי העולם הזה, אמר כי הוא מעולם לא ידע על העניין, וכי באוזניו לא הוזכר עמוס אוריון

גילוי חדש: המיטרה ידעה מראש על ניסיונו של אוריון לסחוט מאושרי וגומדי

מעולם את שמותיהם של גומדי ואושרי כמי שחשד בהם ברצח. אוריון היה אדם מאוד סגור וחשדן, שלא האמין לאיש, ואת סודותיו לא גילה אף לעוזריו המסורים ביר.

יגל לטון, בספר שכתבה על חייו ומותו של עמוס אוריון, טוענת כי כאשר נכנס לכלא טרם ידע את הפרטים המדויקים על הרוצחים האמיתיים. לדעתה, התגלו לו פרטים אלה בחקופת שהייתו בכלא. לדעתה, לא היו לו גם אחרי-כך ראיות מפלילות נגד השניים, ורק נוכחותו של עוז כהן, שהיה בעל מעמד בעולם התחתון, היא שנתנה כוח ואישוש לתביעותיו. על פי לטון לא רצה אוריון כלל בכסף, כי בכסף לא ראה כפרה או טיהור לעצמו.

אילנה אלון

נשים לאוריון. וגם בכלא ביקרו אותו נשים אחרות. הצעירה שהיתה, מבקרת אצלו בקביעות החל מ-1978, היתה מסורה לאוריון עד מאוד. היא שהיתה דואגת להר-פסת העתירות התכופות שהגיש לבג"ץ, הביאה לו ספרים מישפטיים שביקש, ודאגה לקשר עם סניגורו וידידיו.

כאשר גילו אנשי המודיעין המיטרה את קשריה של האשה, שרירתה פוצצה, עם אוריון, הם הטמינו מבשיר-הקלטה וזעיר בכסא שעליו ישבה בעת ביקורה בכלא. בשיחה שהוקלטה, לא נזכרו שמות, אבל הדברים שנאמרו בה היו מעניינים מאוד. אוריון ביקש מהצעירה שתלך לאנשים ותאמר להם שהוא דורש וילה ומכונית ועוד כמה דברים.

מישה לוקח גם את קשריה של הצעירה השניה שהתגוררה בדירה. ואז התברר כי היא מבקרת באופן קבוע בכלא את אסיר העולם עמוס אוריון.

אוריון, צעיר יפה-דואר, ללא עבר פל-לי, הורשע בבית-המישפט המחוזי בתל-אביב ב-1972 בעבירה של רצח רב לבנה מיבצע של חברת ברינקס, בקומת המרתף של סניגור שלום.

מבצע מעצב טען אוריון בעקשנות שאין לו כל קשר לרצח, אבל עובר בבניין, שטען כי ראה סיכס מצנף אקדח יוצא מהמרתף בשעה 6.30 בערב-הרצח, וזה את אוריון, שהיה אז עין צעיר ברינקס. ראיות נסיבותיות אחרות השוטפות לזוהי, וגרסא להרשעתו

שאין הם רואים לפניהם עוד מוצא אחר. הייאוש הוא תמיד יועץ רע.

יום שכולו טוב

חיים ומוות בידי הלשון.

פנטזמו כמשמנו

יום חופש לנו, יום טיול הוא, הוא יום שכולו טוב, שכולו טוב...

דורות של ילדים שרו שיר תמים זה. הוא מעניק למילה "טיול" את תוכנו הריגשי: יום של כיף, של שימחה ורינה, של יציאה אל מרחבי הנוף השליו והתייחדות עם הטבע. אך במצב של התערערות חברתית ונפי-שית, גם מילים תמימות יכולות להתמלא ב"מיטען ריגשי חרש. מילים תמימות-כביכול עלולות להפוך למילות-צופן אימתניות. זה קורה עתה גם למילים "טיול" ו"סיוור". הן הופכות מילים-נדרפות למילה הרוסית פר-גרם.

סיוור עלול להיות שם-צופן לציד-אדם, התגרות והרג. טיול לא נועד עוד למצוא של-וה בחיק הטבע, אלא לגרום לקרב-דמים, שבו קוטל "מטייל" חמוש את בני-המקום המתאיבים מולו בנשק הפשוט ביותר שמס-פק הטבע: האבן.

כפי שמלמד התנ"ך בקרב שבין אס-16 ובין אבן, האבן חזקה יותר.

מחתרת

מלתי אותו במו

ידי!

סבו על הירדה מבני-ברק

אינו מסכים עם נכדו ומרחם

עליו

אילנה אלון

יהודי מוזק, בעל עיניים עדינות ורכות, שאל את שוטר-המעצרים ביום הראשון אם נכדו נמצא בין הצעירים. הוא אמר את שם הנכד והוסיף: "זה הוא שירה בבני-ברק" שמו של הנכד לא נמצא ברשימת המעצ-רים, והשוטר שלח את הסב לברר את העניין אצל האחראי על המעצרים. הייתי בבוקר באבר-כבד, ושם אמרו לי שהוא בבית-המיש-פט, אמר הסב בבנישנות. ליוותי אותו כדי לעזור לו למצוא את האחראים.

סיפר הסב על נכדו: "הוא יליד-ארץ. אני עליתי יחד עם אשתי וילדיי לארץ מ'צ'יה בשנות ה-50. אשתי היתה אז בהריון וילדה בן בבית-החולים מכיוון שאני מוהל, ביקשתי מ-מוהל של בית-החולים לעמוד לידי כאשר אמול את בני ממדי, אבל הוא אמר שזה אסור. לכן שיתרתי את אשתי בבית-החולים, ואת הברית עשינו בבית. אני לא הייתי נותן לאף אחד אחר לגעת בבני".

גם את נכדו, העציר, מלתי, כמו את כל יתר הגברים במישפחתי. מעולם לא רעדתי לי-היר בשעת מילה.

"כאב לי הלב על הנכד שלי. גם מפני שהוא יושב במעצר, וגם מפני מה שעשה. אני לא בריאות שלו. אני חושב שצריך לרסן את הערבים, אבל הממשלה צריכה לעשות זאת, ולא אנשים פרטיים. לא חלטורות. אבל הוא עשה את זה מהלב שלו. מה שאומרים, שהוא גם הרג ילדה בכח-האש"ף זה לא נכון. הוא באמת היה שם, אבל הוא לא הרג שום ילדה. איתי. מעולם לא דיבר על רצחתי הפל-טיות, אולי דיבר עם אמו. אין לו אב, כי אביו עזב את אמו לפני הרבה שנים ולא נתן לה גס. הוא גדל בלי אבא."

בשלב זה התברר לנו מפי השוטרים כי הנכד לא הובא למעצר בבית-המישפט באותו יום בריאות עובר הסב את מישפח-השלפן של מניגורו של הנכד, עורך-הדין אברהם לנדש-סיין, והוא הלך להתקשר אליי.